

להגלות נעים תורה והסידור
מנדר היוצא מערך

יו"ל ע"י התאחדות האברכים
"אדנים לתורה" דחסידי זוטשקא
פר' כי תבוא תש"פ + גליץ ס"ה

נחל קדומים

דברות קודש ממעיין נובע, כ"ק מרן רבו"ק ז"ע

מי שקשור למעלה לא נופל למטה

והיית רק למעלה ולא תהיה למטה (דברים כח, יג). מי שבטחונו בדבר גשמי, מקושר למטה, ואזי יכול הוא ליפול; אבל מי שמחזיק באמונה ובטחון לה' ומקושר למעלה, אינו נופל למטה. (רביה"ק ר' מאיר מפרמישלאן ז"ע)

ברוכים טענותיך וגם מה שלא אמרת

ברוך טנאך ומשאתך (דברים פח, ה). אמה, ברוך טנאך ברוך תהי' בהטענות והבקשות שבקשת [ובלשון קדשו, "דו זאלסט זיין געבענטשט מיט דעם וואס דו האסט גע'טענה'ט"], ומשאתך ואף באלו הטענות ובקשות שהי' לך לבקש והשאת ושכחת, ושאינך יודע בהם, גם בהם תתברך. (רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

לזכות למראה נבואה

והיית משוגע ממראה עיניך אשר תראה (דברים כח, יד). פירוש על דרך אמרם ז"ל שהנביא בעת שבאת אליו הנבואה הי' כמשתגע (שי"י יחזקאל א. ג. ו'ה יד ה. ונב"ם פ"ז מהלכות יסודי התורה ה"ב), וזהו והיית משוגע על ידי מראה עיניך פירוש מראה הנבואה אשר תראה.

(רביה"ק ר' מרדכי מנדבורנא ז"ע)

וידוי – לשוב ולשמוח בעשיית המצוות

השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל וגו' (דברים טו, טו). בעת רצון זו של אמירת וידוי מעשרות, לאחר קיום מצות מתנות עניים, אנו פונים אל השי"ת ומבקשים ממנו, שישיקף מן השמים ויתבונן על עמו ישראל, אשר למענם ברא את כל העולמות, והם לבדם עושים נחת רוח לו ית', ואין לו להקב"ה בעולם מבלעדי ישראל, וכל הרפתקאות העולם כולו הם רק עבור ישראל.

ורואים אנו במצות וידוי מעשרות, שאין מתוודים על עונות ופשעים, אלא להיפך, מתוודים ואומרים "לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי וגו' עשיתי ככל אשר צויתני". ולכאורה צריך ביאור מה ענין וידוי זה, ובודאי אין התכלית להתפאר במעשים טובים שעשיתו.

אכן השי"ת יש לו נחת רוח כשישראל מספרים לפניו מתוך הודיה ושבח שזכו לעשות מצות יקרות למענו ית"ש. והבורא ב"ה ציינו לספר זאת לפניו, ולהודיע שנחת רוח כזה יש לו רק מעמו ישראל, ואין שום אומה ולשון שבעולם שתעשה כזאת או מקצת מזאת. ועי' דיבורי

קודש אלו מעוררים את האהבה לעם ישראל, ופותרים שערי השפעות טובות לכלל ישראל.

וזהו עיקר העבודה שהשי"ת מבקש מאתנו, לא להאנון כל היום על מה שהחסרנו בעבודתו ית', אלא להיות שש ושמח כל היום על מה שזכינו לקיים מצות הבורא. ומה צריך להתאונן על החטאים, הנה לזה צריך לקבוע זמן מיוחד לעשות חשבון נפש ולהתחרט על מה שהחסיר בעבודת קונו, ולקבל לתקן מעשיו מכאן ולהבא. אבל בכללות צריך להיות עבודתנו בשמחה על שאנו זוכים לעשות נחת רוח ליוצרו בכל פרט ופרט ממעשינו במשך כל היום.

(כ"ק מרן רבינו הנחל יצחק ז"ע)

מהנחל

נחלי אש בקצירת האומר

"להשתכר"

מתיקות חודש אלול אופפת את כל איש איש ישראל בהגשת קרבת ה' באופן נפלא. והתבטא על כך באש קודש הרה"ק ר' משה מקאברין ז"ע: "פונעם "אני לדודי" קען מען זיך אן שיכערן". (אפשר להשתכר מהגשת ה"אני לדודי"). (כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

להקדיש ראשית היום לעבודתו ית'

ולקחת מראשית פרי האדמה וכו' (דברים כ"ו, ב). הנה יש לרמז כאן חובה דרמית על כל בר ישראל לקדש את ראשית היום לקדושה ולתורה ועבודה, ובכך יזכה שכל היום יהא בתורה ובמצוות. דאם תחילת היום עובר עליו בדברים של מה בכך, הרי הוא מקלקל בידיים את ראשית היום דגופא בתר רישא גריה, והגם שיעסוק אח"כ בתורה ותפילה לא יעלה כ"כ בידו, ומידה טובה מרובה דאם התחלת היום בקדושה, כן הוא באחריתו.

זה שאמר דוד המלך בתהלים (א.ס.) "אלקים קלי אשחרתיך", "אשחרתיך" הוא מלשון שחר והתחלת היום, וממשיך הכתוב ואמר דאם מיידי בתחילת היום המחשבה הוא "צמאה לך נפשי כמה לך בשרי", אזי אפי' אם במשך היום יהיו רגעים של "בארץ ציה ועיף בלי מים", ואין מים אלא תורה, דהגם שאינו עוסק כל יומו בתורה, מ"מ "כן בקודש חזיתיך לראות עוזך וכבודך", שיוכל להרגיש קרבת ה' ורוממותו בכל דרכיו והנהגותיו.

(כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע)

א. והזכיר רבנו מענין זה מאמר הרה"ק הרמ"מ מרימנוב ז"ע עה"פ (מבדור ט"ו, כ) ראשית עריסותיכם תרימו חלה, שמתחילת קום האדם ממיטתו צריך להרים את יומו ולהקדישו לעבודת קונו עי"ש.

פלאות התורה מאוצרותיו של הגה"ח ר' זרח רונטל שליט"א

חלוקי הנחל

"זוכה ורואה בשמחתה" התבוננות במעשה ביהמ"ק השלישי שיבנה בב"א והציפיה וההשתוקקות לבניינה בימים אלו – פרק ז' –

שבת זו הכנה לחודש אלול

בפרי צדיק בפרשתינו (אות י"ג) מחדש ששבת זו שייכת להכנה לקראת ראש השנה. ולכן יש בפרשה את ענין התוכחה, כפי שאמרת הגמ' במגילה (ל"א ע"ג) כדי שתכלה שנה וקלותיה. [ובשבת הבאה-תחל שנה וברכותיה]. וא"כ הוי הכנה לר"ה.

והנה הפטרת פרשה זו ו' דנחמתא, ששייכת ליום השישי של בריאת העולם, שאז היה "ראש השנה" הראשון בעולם-א' בתשרי! (אותיות בראשית הם "א' בתשרי"), ור"ה כידוע נקרא בלשון "אור", כדאיאת בתיקונים (תיקון ל"ו) "ויהי אור דא ראש השנה". וכן בויק"ר (פ' כ"א) "אורי" בר"ה! (וישיע ביה"ס). לכן יוצא ממש באופן נפלא, שההפטרה עוסקת בנחמת הבורא "קומי אורי כי בא אורך וכבוד ה' עליך זרח", ש"אורי" רומז על ר"ה כנ"ל.

והנה כדי להבין את דבריו הק' של הפרי צדיק מה קשר הפטרה זו שעוסקת בעניני אורות של לעתיד לבוא, לאורו של ראש השנה הבא עלינו לטובה, נקדים בזה את דבריו הק' של השפ"א. שהנה כידוע מוגדרים בסה"ק ימי חודש אלול כימי רחמים ורצון. [באמרי פינחס החדש (אלול את תב"ו) מביא שלכן מותר לומר תהלים בחודש אלול בלילה, שאין לילות אלול כמו כל הלילות ששורים בהם דינים, דבאלול הכל רק רחמים ורצון].

ומקשה השפ"א (במאמר חודש אלול-פ' נצבים תר"מ) בשלמא באדם גשמי, שייך לומר שיש אצלו זמן טוב יותר או פחות, שבגשמיות משתנים מצבים. אך אצל הקב"ה שהוא אינו גוף, והוא למעלה מכל מושגי הגוף, ולמעלה מכל מוגבלות זמן, מה שייך לומר אצלו שיש בחינה של עת רצון, הרי ה' אלוקינו ה' אחד, שאין שייך אצלו בכלל מושג של השתנות.

וכן צריך להבין את אותה בחינה שמובא בזה"ק על זמן סעודה שלישית, שהיא זמן "רעוא דרעיון"-עת רצון שברצונות, אין זה שייך בבורא עולם שהוא למעלה מזמן והשתנות.

רצונו הפשוט לברוא העולם רק קוב"ה ישראל

ומבאר השפ"א פשט נפלא, שבתחלת הבריאה עלה ברצונו הפשוט לברוא העולם בשביל התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל שנקראו ראשית. ולולא כלל ישראל לא היה להקב"ה שום ענין בגויים שידעו בגדולתו ומלכותו. וכמו שכתוב בהפסרת ויקרא "עם זו יצרתי לי תהילתי יספור". שישראל ידעו שהוא אדון כל ושאינו עוד מלבדו. וכל מה שברא הקב"ה הגויים, הוא רק עבור תפקידם לשמש את בני" כעבדים ממש, כדי שבני" יוכלו לעסוק בתורה הק' ולעבדו יתברך בלי הפרעה. וכמו שהגויים עתידין לבוא ולומר "כל מה שעשיתנו לא עשינו אלא בשביל ישראל", וכחשברו של הבית הלוי, שבאמת יתברר לע"ל שאכן כך היה בפועל. (אלא שלא מניע להם ע"ז שכן, שלא תתכוונו לכך).

והנה מובא במדרש שאילו לא היו אומרים בני" בשירת הים "השם מלך לעולם ועד" היה התיקון השלם מקום התגלות הקב"ה באר"י בלבה, ומרע"ה היה מיד נכנס לאר"י: אבל בני" מגודל האהבתם הנוראה לבורא אמרו "זה א-לי ואנוהו אלקי אבי וארוממנהו", באופן שלא די שאנחנו נדע ממלכותך וגדולתך אלא "ה' ימלך לעולם ועד"-על כל העולם כולו, כי עז היה רצונם לפרסם שמו יתברך בכל

המשך בעמוד ב' <<<

”אורי וישעי” (ד)

ביאור הפסוק לפי פשוטו

בקרוב עלי מרעים לאכל
את בשרי צרי ואיבי לי
המה כשלו ונפלו:

בקרוב: מובא במפרשים או מלשון 'קרב' ומלחמה, או מלשון בעת אשר רק יקרבו, והיינו שעוד לפני שנלחמים עמי, כבר כשלו ונפלו (באע"ז ד"ק). ובמלבי"ם פירש בקרב, שהם האויבים מתקרבים זה אל זה, להמתיק ביניהם סוד עלי, להרע לי.

ב' מיני אויבים

והנה יש ב' מיני אויבים הבאים להילחם עם האדם. הא' אלו הבאים בשביל הנאתם כמו גנבים ושודדי לילה, וע"ז אמר לאכול את בשרי וזה הב' אויבים הבאים מתוך שנאה ואיבה ומשטמה. וע"ז אמר צרי ואיבי לי, לא בשביל לאכול בשרי להנאתם, אלא רק לי לנקום בי. מ"מ יהי איך שיהיה המה כשלו ונפלו, היינו שלא שאני אעמוד כנגדם ואפילו ואנצחם, אלא אני לא אעשה נגדם דבר, כי איני יודע מי המה, רק הם מצד עצמם יכשלו בעצמם, ויפלו בלא פעולתי כלל, ע"י ה' שהוא מעוז חיי (ע"כ פי' המלבי"ם).

דוד המלך מפרט גודל הניסים

וראה מה שכתב רבינו מוה"ר ח' ויטאל זיע"א בספרו 'עץ הדעת טוב' בפירושו פסוק זה. "בא למוין גדול הנס אשר יעשה השם יתברך עמו, ואמר בקרב וכו', הענין כי הנה בבוא האויב להילחם עם איזו אדם, אם כבר יכיר האדם ההוא וידע ענין ביאת האויב ההוא, בהיותו עדיין רחוק ממנו ויש פנאי להינצל ע"י שיברח או שיתקן כלי מלחמה. וכמו כן פנאי האויב לא יבוא על עסקי נפשית כי אם לשלול שלל ולבחז בך, אינו כ"כ רע הדבר וקשה. גם אם האויב יבא על אנשים רבים איש את אחיו יעזור. והנה כאן היו שלשת הדברים הקשים הא' בקרוב עלי מרעים וכבר היו קרובים אלי ואין לי פנאי להנצל. הב' לאכול את בשרי ולא לשלול שלל ממון. הג' כי הלא הם צרים ואיבים רבים, ואני יחידי ואין לי עוז. וזהו שאמר

עליו מלמעלה, לכן יפושש במעשיו, כי כל המקטרגים באים מחמת האדם עצמו שבראם בעוונותיו, ולכן ירש אחריהם שיתקן השורש היינו העבירה שממנו נברא המקטרג, וממילא יתבטלו המקטרגים וכו'. וזהו ממתק בשורשן, היינו תשובה שהוא עולם הבינה, כמו שהאדם מתעורר למטה לתקן שורש המקטרגים שהם העבירות כן למעלה נמתקים המקטרגים והדינין שבשורשן שהוא עולם הבינה שהם נ' שערי בינה.

וזהו פי' הפסוק "בקרוב עלי מרעים לאכול את בשרי". מרעים הם המקטרגים מכת היצר הרע, שהם מביאים את האדם ללל עבירות רעות כדי "לאכול את בשרי" היינו שהם מקטרגים עלי. התקנה לזה שאני מרש אחר המקטרגים להמתיקן. שאני מיישב בלבי הרי "צרי ואיבי לי". הוא בשבילי, שכל המקטרגים נבראו בעוני, ומתחרט אני עליהם ועושה תשובה, בכך נמתקים המקטרגים והדינים גם למעלה בנ' שערי בינה, שגימטריא המ"ה, ואז "כשלו ונפלו", שלא יוכלו עוד לקטרג.

באמת הם קמים על ה'

בספה"ק אור המאיר (דח"ס ל"ה) עומד על לשון הפסוק "בקרוב עלי", דהלשון "עלי" קשה, ומבאר דלמרעים נראה כאילו עמדו למעיק ולמיצר לעצמותי "לאכול את בשרי" הגשמי, וזה הפי' "צרי ואיבי לי" דייקא, כך נראה בעיני המריעים. ובאמת קריבתם הוא "עלי" - למעלה ממני, והן המה אויבי המלך מלכו של עולם ולכן "כשלו ונפלו" בעזר אלוה' העומדים עליו.

המרעים שראים רעים, ע"י שמכין כוונתם כשלו ונפלו

עוד מובא בספרים הק' פירוש נפלא. "מרעים" יש לו ב' משמעויות הפוכות. דיכול להתפרש מלשון אהבת רעים כמ"ש ואחוזת מרעהו (בראשית כו, טו).¹ הכוונה לאלו שעושים עצמן כאוהביו, ובאמת הם שונאיו ומבקשים עליו להמיתו. וכן מתפרש מלשון רעים, שיש מיני אויבים שרוצים להרע לו, ואינם מסתירים כוונתם, אלא באים נגדו בפרהסיא. וז"ש דוד המע"ה "בקרוב עלי מרעים", כשבאים עלי שונאי ומראים לי פני אוהב, ובאמת כונתם "לאכול את בשרי", וע"י ש"צרי ואיבי לי", היינו שאני מבין בבירור שבאמת צרי ואיבי לי, ע"י "המה כשלו ונפלו", שכל כוחם ואונם ע"י שמערימים עלי, וכשאני מגלה האמת הם נופלים.

ובחנתם סופר מבאר, דכונת דוד המע"ה באומרו "בקרוב עלי" וגו', דיודו דבאומות העולם מחשבת עבירה הקב"ה מצרפה למעשה, וכמו"ש ארמי אובד אבי אף שלא עשה מעשה, מ"מ חישב הקב"ה מחשבה למעשה. וזה הפי' "בקרוב עלי מרעים לאכול את בשרי", היינו במחשבה לאכלו, ואע"פ שאין מספיקים לאכול מ"מ "המה כשלו ונפלו", שכבר נחשב למעשה. ומזה אני לומד לעשות ההיפוך ו"בזאת אני בוטח, אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש", שאני רוצה לישוב בבית ה', והמחשבה כבר נחשבת למעשה.

ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' ישראל יצחק
היימלך שליט"א
ובנו הר"ר יואל הי"ו
לרגל הולדת הנכד - הבן
למזל טוב ובשעט"מ
ויה"ר שיראו ממנה ומכל יוצ"ה
רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר

השמחה במצותו ובתורתו צריכים מחשבה וכוונה, שתשמח במצוה עצמה מאהבתך המצוה בה, ותכיר מה שהטיב לך בה, וכאילו אתה בא באכסנייתו קרוא אל שלחנו וטובו, ותודה על זה במצפון ובגלוי, ואם תעבור בך השמחה אל הגון והקרוד היא עבודה ודבקה בענין האלה.

בשבתות עלינו לגרום לשמחה פנימית בלב והיא שתיבא אנתו לשירה והלל. והדרך לזה לימדנו בספר הכוזרי (לרבי יהודה הלוי תלמיד הרי"ף) ז"ל: אין כניעתך בימי התענית יותר קרובה אל האלוקים משמחתך בימי השבתות והמועדים, וכמו שהתחוננים צריכים מחשבה וכוונה כן יעמדו על הברכה מצדיקי הרבים שהרימו תרומתם להוצאת הגיליון

חכמים ינחלו

המשך מעמוד ג'
מפירש"י שפירש אין אדם שר שירה אלא משמחה וטוב ללב.
ולפי"ד בכדי לעבוד את ה' בשמחה ולקיים "ושמחת בכל הטוב" ובמיוחד

ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' צבי אליהו
ארנפלד שליט"א
ובנו הר"ר שמואל הי"ו
לרגל נישואי הנכד - הבת
למזל טוב ובשעט"מ
ויה"ר שיראו ממנה ומכל יוצ"ה
רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר

ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' ישראל
ברנדווין שליט"א
לרגל אירוסין בנו הבה"ח יצחק נ"י
למזל טוב ובשעט"מ
ויה"ר שיהא הבנין עדי עד
ויראה מהם ומכל יוצ"ה
רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר

ידידנו הנכבד
הרה"צ ר' יונה ווינברג שליט"א
לרגל אירוסין בנו הבה"ח אלעזר
מענדל נ"י למזל טוב ובשעט"מ
ויה"ר שיראו ממנו ומכל יוצ"ה
רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר

ידידנו הנכבד
הרה"ח ר' אריה זאנוויל
גוטליב שליט"א
לרגל אירוסין בנו הבה"ח יחיאל נ"י
למזל טוב ובשעט"מ
ויה"ר שיהא הבנין עדי עד
ויראה מהם ומכל יוצ"ה
רוב נחת דקדושה וכט"ס אב"ר

הגליון נדפס בחסות דפוס שווה להצלחה בכל הענינים • רח' השלושה 30 ב"ב • 03-6579999